EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 19.6.2024
COM(2024) 607 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Irska

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 607 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Irska

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97[1], a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení o plánu REPowerEU[2] přijaté dne 27. února 2023 má za cíl ukončit závislost EU na dovozu fosilních paliv z Ruska. To by pomohlo dosáhnout energetické bezpečnosti a diverzifikovat dodávky energií v EU a vedlo by k širšímu využívání obnovitelných zdrojů energie, k zvýšení kapacity pro ukládání energie a k zlepšení energetické účinnosti. Irsko doplnilo do svého národního plánu pro oživení a odolnost novou kapitolu REPowerEU za účelem financování klíčových reforem a investic, jež pomohou dosáhnout cílů plánu REPowerEU.

(2) Dne 16. března 2023 vydala Komise sdělení „Dlouhodobá konkurenceschopnost EU: výhled po roce 2030“[3] s cílem poskytnout informace pro účely politického

---

[1] Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241, kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný EU. V souladu s prioritami evropského semestru pomáhá dosáhnout hospodářského a sociálního oživení a provést udržitelné reformy a investice, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Také pomáhá posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci EU a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv.

[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.).

[3] COM(2023) 168 final.

rozhodování a vytvořit rámcové podmínky pro zvýšení růstu. Podle sdělení stojí konkurenceschopnost na devíti vzájemně se posilujících stimulech. Těmito stimuly jsou mimo jiné přístup k soukromému kapitálu, výzkum a inovace, vzdělávání a dovednosti a jednotný trh, které představují zásadní politické priority, aby reformy a investice mohly řešit současné výzvy v oblasti produktivity a budovat dlouhodobou konkurenceschopnost EU a jejích členských států. Dne 14. února 2024 navázala Komise na toto sdělení výroční zprávou o jednotném trhu a konkurenceschopnosti[4]. Zpráva podrobně popisuje silné stránky a výzvy evropského jednotného trhu v oblasti konkurenceschopnosti a sleduje vývoj v uplynulém roce pomocí devíti faktorů konkurenceschopnosti.

(3) Dne 21. listopadu 2023 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu 2024[5], jež zahájila cyklus evropského semestru koordinace hospodářských politik pro rok 2024. Priority analýzy v rámci čtyř rozměrů konkurenceschopné udržitelnosti potvrdila 22. března 2024 Evropská rada. Dne 21. listopadu 2023 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování 2024, ve které není Irsko uvedeno mezi členskými státy, jež by mohly být postiženy nerovnováhami nebo by u nich takové postižení mohlo hrozit a u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Irska na rok 2024. Komise taktéž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Rada přijala dne 12. dubna 2024, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2024, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv a kterou Rada přijala dne 11. března 2024.

(4) Dne 30. dubna 2024 vstoupil v platnost nový rámec správy ekonomických záležitostí EU. Zmiňovaný rámec zahrnuje nové nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97. Zahrnuje rovněž pozměněné nařízení (ES) č. 1467/97 o použití postupu při nadměrném schodku a pozměněnou směrnici 2011/85/EU o rozpočtových rámcích členských států[6]. Cíle nového rámce představují udržitelnost veřejného dluhu a udržitelný a inkluzivní růst prostřednictvím postupné fiskální konsolidace a reforem a investic. Rámec prosazuje odpovědnost členských států a více se zaměřuje na střednědobý horizont společně s účinnějším a soudržnějším vymáháním. Každý členský stát by měl předložit Radě a Komisi národní střednědobý fiskálně-strukturální plán. Národní střednědobé fiskálně-strukturální plány obsahují fiskální, reformní a investiční závazky členského státu na plánovací horizont čtyř nebo pěti let v závislosti na obvyklé délce volebního období v daném státě. Dráha čistých výdajů[7] v rámci národních střednědobých fiskálně-strukturálních

---

4 COM(2024) 77 final.

5 COM(2023) 901 final.

6 Nařízení Rady (EU) 2024/1264 ze dne 29. dubna 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) a směrnice Rady (EU) 2024/1265 ze dne 29. dubna 2024, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

7 Čisté výdaje podle definice v článku 2 nařízení Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 (Úř. věst. L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Čistými výdaji se rozumí veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje; ii) diskreční opatření na straně příjmů; iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie; iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií; v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

plánů by měla být v souladu s požadavky nařízení (EU) 2024/1263 včetně požadavků na to, aby byl veřejný dluh nejpozději do konce období korekce uveden na věrohodně sestupnou dráhu nebo aby na této dráze setrval, případně aby zůstal na obezřetné úrovni pod hodnotou 60 % HDP a aby se schodek veřejných financí ve střednědobém horizontu snížil pod referenční hodnotu 3 % HDP a/nebo se pod touto hodnotou udržel. Pokud se členský stát zaváže k příslušnému souboru reforem a investic v souladu s kritérii stanovenými v nařízení (EU) 2024/1263, může být období korekce prodlouženo, a to nejvýše o tři roky. Za účelem podpory přípravy těchto plánů má Komise dne [21. června] 2024 poskytnout členským státům pokyny k obsahu těchto plánů a následných výročních zpráv o pokroku, které budou povinny předložit, a v souladu s článkem 5 nařízení (EU) 2024/1263 jim předá technické pokyny k fiskálním korekcím (případně referenční trajektorie a technické informace). Členské státy by měly předložit své střednědobé fiskálně-strukturální plány do 20. září 2024 s výjimkou případů, kdy se členský stát a Komise dohodnou na přiměřeném prodloužení této lhůty. Členské státy by měly zajistit zapojení svých vnitrostátních parlamentů a konzultace s nezávislými daňovými institucemi, sociálními partnery a případně dalšími vnitrostátními zúčastněnými stranami.

(5) V roce 2024 se evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik nadále vyvíjí v souladu s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány pomáhají účinně řešit všechny výzvy, které byly uvedeny v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních letech, nebo významnou část těchto výzev. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019, 2020, 2022 a 2023 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241.

(6) Dne 28. května 2021 předložilo Irsko Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 8. září 2021 přijala Rada rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Irska[8], které bylo dne 8. prosince 2023 změněno s ohledem na čl. 18 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 za účelem aktualizace maximálního finančního příspěvku na nevratnou finanční podporu. Uvolnění splátek je podmíněno rozhodnutím Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, že Irsko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Předpokladem uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.

(7) Dne 30. dubna 2024 předložilo Irsko svůj národní program reforem na rok 2024 a dne 10. května 2024 svůj program stability z roku 2024 v souladu s čl. 4 odst. 1 nařízení (ES) č. 1466/97. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2024 rovněž zprávy, které Irsko dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění svého plánu pro oživení a odolnost.

(8) Dne 19. června 2024 zveřejnila Komise zprávu o Irsku pro rok 2024[9]. Posoudila pokrok, který Irsko učinilo při plnění příslušných doporučení, jež pro něj přijala Rada

[8] Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 8. prosince 2023 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Irska (15965/2023).

[9] SWD(2024) 607 final.

v letech 2019 až 2023, a zhodnotila, jak Irsko provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Irsku poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a na nové a vznikající výzvy. Posoudila rovněž pokrok Irska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů EU v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(9) Na základě údajů potvrzených Eurostatem[10] zůstal přebytek veřejných financí Irska stabilní a v roce 2023 činil 1,7 %, zatímco veřejný dluh klesl ze 44,4 % HDP na konci roku 2022 na 43,7 % na konci roku 2023.

(10) Dne 12. července 2022 doporučila Rada[11] Irsku zajistit v roce 2023, aby růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů byl v souladu s celkově neutrálním nastavením fiskální politiky[12], a brát přitom v potaz pokračující dočasnou a cílenou podporu domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Zároveň bylo Irsku doporučeno, aby přizpůsobilo běžné výdaje vyvíjející se situaci. Irsku bylo též doporučeno rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti při zohlednění iniciativy REPowerEU, a to i s využitím Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie. V roce 2023 bylo podle odhadů Komise nastavení fiskální politiky[13] v kontextu vysoké inflace expanzivní ve výši 0,9 % HDP. Příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů) k nastavení fiskální politiky v roce 2023 měl expanzivní povahu v rozsahu 0,8 % HDP. To zahrnuje snížení nákladů na cílená mimořádná podpůrná opatření pro domácnosti a podniky, které jsou nejvíce ohroženy prudkými nárůsty cen energií, o 0,1 % HDP. To zahrnuje také vyšší náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (o 0,1 % HDP). Expanzivní příspěvek čistých primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2023 proto nebyl způsoben cílenou mimořádnou podporou domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a jen částečně byl způsoben podporou osob prchajících z Ukrajiny. Expanzivní růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů) byl způsoben rovněž trvalým růstem mezd ve veřejném sektoru a sociálních dávek a vyššími výdaji na zdravotnictví. Růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v roce 2023 celkově nebyl v souladu s doporučením Rady. Výdaje financované z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU činily v roce 2023 0,1 % HDP. Vnitrostátně financované investice činily v roce 2023 2,3 % HDP, což představovalo nárůst o 0,2

---

10 Eurostat – Euroindikátory, 22.4.2024.

11 Doporučení Rady ze dne 12. července 2022 k národnímu programu reformem Irska na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Irska z roku 2022 (Úř. věst. C 334, 1.9.2022, s. 52).

12 Podle jarní prognózy Komise 2024 se střednědobý růst potenciálního produktu Irska v roce 2023, který se používá k měření nastavení fiskální politiky, odhaduje na 9,2 % v nominálním vyjádření, a to na základě desetileté průměrné míry skutečného potenciálu růstu a deflátoru HDP pro rok 2023.

13 Nastavení fiskální politiky je definováno jako míra roční změny základní rozpočtové pozice vládního sektoru. Jeho cílem je posoudit ekonomické impulsy plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány na vnitrostátní úrovni, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů (a bez dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19) a včetně výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

procentního bodu oproti roku 2022. Irsko financovalo prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU i další investice. Irsko financovalo veřejné investice do zelené a digitální transformace a do energetické bezpečnosti, jako je například elektrifikace příměstské železnice a program na zajištění digitální infrastruktury pro školy, které jsou částečně financovány z Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU.

(11) Klíčové projekce v programu stability z roku 2024 lze shrnout následovně. Makroekonomický scénář, z něhož rozpočtové projekce vycházejí, předpokládá růst reálného HDP o 2,6 % v roce 2024 a o 3,9 % v roce 2025, zatímco inflace měřená HISC by měla dle prognózy v letech 2024 a 2025 dosáhnout 2,1 %. Očekává se, že přebytek veřejných financí se v roce 2024 sníží na 1,6 % HDP a v roce 2025 se zvýší na 1,7 % HDP, zatímco poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2024 snížit na 41,5 % a do konce roku 2025 na 39,5 %. Po roce 2025 by se měl přebytek veřejných financí v roce 2026 snížit na 1,5 % HDP a v roce 2027 zvýšit na 1,7 %. Během časového rámce programu se tedy plánuje, že saldo veřejných financí zůstane pod úrovní 3 % referenční hodnoty schodku HDP. Po roce 2025 se však očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP bude postupně klesat na 37,8 % v roce 2026 a na 36,7 % v roce 2027.

(12) Jarní prognóza Komise 2024 předpokládá růst reálného HDP o 1,2 % v roce 2024 a o 3,6 % v roce 2025 a inflaci měřenou HISC na úrovni 1,9 % v roce 2024 a 1,8 % v roce 2025.

(13) Jarní prognóza Komise 2024 dále na rok 2024 předpovídá přebytek veřejných financí ve výši 1,3 % HDP, zatímco poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2024 snížit na 42,5 %. Nižší přebytky odrážejí obezřetný přístup k možnému přetrvávajícímu vysokému růstu výdajů v letech 2024 a 2025. Snížení poměru dluhu k HDP v roce 2024 odráží především přebytek veřejných financí, a nebýt významné vnitřní dynamiky dluhu, bylo by ještě větší. Podle odhadů Komise se předpokládá, že v roce 2024 bude nastavení fiskální politiky celkově neutrální ve výši –0,1 % HDP.

(14) Podle jarní prognózy Komise 2024 se očekává, že výdaje nižší než 0,1 % HDP budou v roce 2024 podobně jako v roce 2023 financovány z nevratné podpory („grantů“) z Nástroje pro oživení a odolnost. Výdaje financované z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost umožní vysoce kvalitní investice a také reformy zaměřené na zvýšení produktivity bez přímého dopadu na saldo veřejných financí a veřejný dluh Irska.

(15) Dne 14. července 2023 Rada Irsku doporučila[14] zachovat v roce 2024 zdravou fiskální situaci. Při plnění svých rozpočtů na rok 2023 a při přípravě návrhů rozpočtových plánů na rok 2024 byly členské státy vyzvány, aby zohlednily skutečnost, že Komise navrhne Radě zahájení postupů při nadměrném schodku na základě údajů o plnění rozpočtu za rok 2023. Podle jarní prognózy Komise 2024 by mělo strukturální saldo Irska v roce 2024 činit 1,8 % HDP (oproti 1,0 % v roce 2023), a mělo by se tedy nacházet nad úrovní střednědobého rozpočtového cíle země, který je vytyčen jako strukturální saldo ve výši –0,5 % HDP. To je v souladu s tím, co doporučila Rada.

(16) Rada Irsku rovněž doporučila, aby v letech 2023 a 2024 co nejdříve zrušilo platná mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky. Rada dále upřesnila, že pokud by

[14] Doporučení Rady ze dne 14. července 2023 k národnímu programu reforem Irska na rok 2023 a stanovisko Rady k programu stability Irska z roku 2023 (Úř. věst. C 312, 1.9.2023, s. 58).

opětovné zvyšování cen energií vyžadovalo nová podpůrná opatření nebo pokračování těch stávajících, mělo by Irsko zajistit, aby se daná opatření zaměřovala na ochranu zranitelných domácností a podniků, aby byla fiskálně přijatelná a aby zachovávala pobídky k úsporám energie. Podle jarní prognózy Komise 2024 jsou čisté rozpočtové náklady[15] na mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky odhadovány na 0,4 % HDP v roce 2023 a podle projekce by měly v roce 2024 činit 0,1 % HDP a v roce 2025 0,0 % HDP. Předpokládá se, že mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky budou v letech 2023 a 2024 co nejdříve zrušena. To je v souladu s tím, co doporučila Rada.

(17) Rada Irsku rovněž doporučila zachovat veřejné investice financované z vnitrostátních zdrojů a zajistit účinné využívání grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů EU, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace. Jarní prognóza Komise 2024 předpokládá, že se veřejné investice financované z vnitrostátních zdrojů zvýší v roce 2024 na 2,5 % HDP oproti 2,3 % HDP v roce 2023. To je v souladu s tím, co doporučila Rada. Veřejné výdaje financované z příjmů z fondů EU včetně grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost by měly podle očekávání v roce 2024 zůstat stabilní ve výši 0,1 % HDP.

(18) Jarní prognóza Komise 2024 předpovídá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky a na základě předpokladu nezměněné politiky přebytek veřejných financí ve výši 1,2 % HDP v roce 2025. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2025 snížit na 41,3 %. Snížení poměru dluhu k HDP v roce 2025 odráží především přebytek veřejných financí, a nebýt významné vnitřní dynamiky dluhu, bylo by ještě větší.

(19) Existují obavy týkající se dopadu nákladové efektivnosti systému zdravotní péče na fiskální udržitelnost. Irsko je jedinou zemí v EU bez všeobecné primární péče, což zvyšuje tlak na nemocnice. Očekává se, že stárnutí obyvatelstva bude vyvíjet tlak na systém zdravotní péče. Předpokládá se, že do roku 2070 to v Irsku povede ke zvýšení veřejných výdajů na zdravotní péči o 1,5 procentního bodu jako procentního bodu HDP, což je výrazně více než předpokládaný nárůst o 0,4 procentního bodu v případě EU.

(20) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a s přílohou V kritériem 2.2 nařízení (EU) 2021/241 zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Očekává se, že tyto reformy a investice pomohou účinně řešit všechny výzvy identifikované v příslušných doporučeních pro Irsko nebo jejich významnou část. Pro podporu dlouhodobé konkurenceschopnosti Irska prostřednictvím zelené a digitální transformace a pro současné zajištění sociální spravedlnosti je v tomto napjatém časovém rámci nezbytné, aby byl plán včetně kapitoly REPowerEU, jakmile bude přijata, prováděn rychle a účinně. Pro splnění závazků plánu do srpna 2026 je nezbytné, aby Irsko pokračovalo v provádění reforem a urychlilo investice tím, že bude řešit vznikající zpoždění a zároveň zajistí silnou správní kapacitu. To zahrnuje i včasné předkládání nadcházejících žádostí o platbu. Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost, je i nadále nezbytné do procesu systematicky zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.

[15] Doporučení Rady ze dne 14. července 2023 k národnímu programu reforem Irska na rok 2023 a stanovisko Rady k programu stability Irska z roku 2023 (Úř. věst. C 312, 1.9.2023, s. 58).

(21) V rámci přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období je Irsko v souladu s článkem 18 nařízení (EU) 2021/1060 povinno do března 2025 přezkoumat každý program a zohlednit mimo jiné problémy uvedené v doporučeních pro jednotlivé země na rok 2024 i ve svém vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu. Tento přezkum je základem pro konečné přidělení finančních prostředků EU zahrnutých do každého programu. Irsko dosáhlo pokroku v provádění politiky soudržnosti a evropského pilíře sociálních práv, ale problémy přetrvávají. Irsko i nadále zaznamenává významné hospodářské a sociální rozdíly mezi metropolitními oblastmi a ostatními oblastmi v zemi, zejména v severním a západním regionu. Existují značné nedostatky v oblasti integrace znevýhodněných skupin, které jsou neúměrně ohroženy chudobou a sociálním vyloučením, na trh práce. Vzhledem k tomu, že priority dohodnuté v programech jsou stále aktuální, je důležité urychlit jejich provádění. I nadále je aktuální cíl v oblasti posílení inovačních ekosystémů na regionální úrovni, což zahrnuje i cíl snížit rozdíly v oblasti inovací mezi severním a západním regionem a oběma zbývajícími regiony. Důležitou otázkou i nadále zůstává usnadnění přístupu k sociálním službám a rozvoj cílených opatření v oblasti dovedností pro nejvíce znevýhodněné skupiny s cílem řešit nedostatek pracovních sil, chudobu a sociální vyloučení. Irsko by mohlo využít iniciativu Platformy strategických technologií pro Evropu k posílení investic do digitalizace a digitální transformace v malých a středních podnicích a do výzkumu čistých technologií v souladu se strategií pro inteligentní specializaci a se strategií „Vision of Ireland's Industry 4.0 Strategy 2020–2025“ a se zřízením nástroje Future Manufacturing Ireland.

(22) Kromě hospodářských a sociálních problémů, které řeší plán pro oživení a odolnost a další fondy EU, čelí Irsko i řadě výzev souvisejících se zásobováním pitnou vodou a s čištěním odpadních vod, jakož i se systémem nakládání s odpady. Přetrvávají i další výzvy v souvislosti s elektrizační soustavou, energetickou infrastrukturou a technologiemi inteligentních sítí a s energetickou účinností.

(23) V odvětví vodohospodářství a čištění odpadních vod dosud přetrvávají značné nedostatky, které ovlivňují kvalitu vody a které jsou ještě zhoršeny přetrvávající vysokou mírou úniků vody ve vodovodní síti. Irsko nesplňuje normy stanovené ve směrnici o čištění městských odpadních vod, protože značné množství městských odpadních vod stále není čištěno nebo odváděno, a to zejména kvůli zastaralé infrastruktuře. Značná část obyvatel Irska není dosud napojena ani na sekundární čištění odpadních vod. Odběr vody a změny vodních útvarů nejsou dostatečně kontrolovány, protože neexistuje vhodný právní rámec. Nedostatečná infrastruktura pro zásobování pitnou vodou a pro odvádění a čištění odpadních vod může v některých oblastech omezovat bytovou výstavbu nebo průmysl a ovlivňovat tak konkurenceschopnost.

(24) Irský energetický systém vykazoval v roce 2023 i nadále známky zranitelnosti, neboť maloobchodní ceny elektřiny byly i nadále vyšší než průměr EU. V druhé polovině roku 2023 mělo Irsko nejvyšší ceny elektřiny pro domácnosti v EU a tyto ceny zůstávají i nadále vysoké. Irsko si stanovilo ambiciózní cíle pro podíl výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a začalo zavádět další obnovitelné zdroje energie, což zatíží elektrizační soustavu v důsledku zvýšeného objemu výroby elektřiny z intermitentních zdrojů energie. Je zapotřebí další kapacita sítě na úrovni přenosu i distribuce včetně nových přeshraničních projektů. Nedostatečná kapacita sítě má dopad i na konkurenceschopnost, zejména pokud jde o přilákání a udržení podniků. Kapacitní omezení mají za následek také vyšší výrobní náklady, což může podniky odrazovat. Vnitrostátní regulační orgán byl pověřen vypracováním plánu flexibility na straně

poptávky, který by umožnil efektivní fungování irské energetické soustavy s vysokým podílem elektřiny z obnovitelných zdrojů. Flexibilita na straně poptávky a zásadní modernizace přenosové, distribuční a skladovací infrastruktury budou mít zásadní význam pro to, aby se Irsku podařilo dosáhnout cíle 80 % elektřiny z obnovitelných zdrojů stanoveného v jeho akčním plánu v oblasti klimatu, snížit omezování stávající výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a integrovat plánovaných 5 GW výroby větrné energie na moři do roku 2030. Je třeba přijmout další opatření na podporu flexibility na straně poptávky a zapojení spotřebitelů do distribuce zdrojů energie s cílem umožnit posílení postavení spotřebitelů a zároveň zlepšit flexibilitu energetické soustavy. To zahrnuje i účast spotřebitelů na vyrovnávacích službách a službách flexibility.

(25) Navzdory pokroku v provádění iniciativ na zvýšení energetické účinnosti jsou i nadále zapotřebí další opatření ke snížení spotřeby energie a dekarbonizaci fondu budov, zejména energetická modernizace obytných budov, renovace a urychlený přechod na vytápění z obnovitelných zdrojů. Irsku se dosud nepodařilo omezit spotřebu energie, která se podle irské zprávy o vnitrostátních energetických prognózách do roku 2030 zvýší a překročí odvětvové emisní stropy stanovené pro odvětví zastavěného životního prostředí. Přestože skutečný objem hloubkových renovací zůstává i nadále omezený, začalo Irsko realizovat ambiciózní cíle svého akčního plánu v oblasti klimatu. V rámci státního rozpočtu na rok 2024 bylo na energetickou účinnost budov vyčleněno více než 400 milionů EUR. Realizace komplexních programů úspor energie pro veřejný sektor by mohla zvýšit energetickou účinnost fondu veřejných budov. Další úsilí je třeba věnovat rovněž spotřebě energie v dopravě a průmyslu formou další elektrifikace příměstských železnic a pobídek v oblasti systémů sledování a kontroly spotřeby energie.

(26) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada v roce 2024 doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. K provedení prvního, druhého a čtvrtého doporučení pro eurozónu přispívají v případě Irska doporučení č. 1, 2, 3 a 4.

DOPORUČUJE Irsku v období 2024–2025:

1. Včas předložit střednědobý fiskálně-strukturální plán. Řešit očekávaný nárůst výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva zvýšením nákladové efektivity systému zdravotní péče.

2. Řešit vznikající zpoždění, aby bylo možné pokračovat v rychlém a účinném provádění plánu pro oživení a odolnost včetně kapitoly REPowerEU, jakmile bude přijata, a zajistit dokončení reforem a investic do srpna 2026. Urychlit provádění programů v rámci politiky soudržnosti. V rámci svého přezkumu v polovině období se i nadále zaměřovat na dohodnuté priority a zároveň zvažovat příležitosti, které poskytuje iniciativa Platformy strategických technologií pro Evropu ke zlepšení konkurenceschopnosti.

3. Zvýšit investice do infrastruktury pitné vody a odpadních vod s cílem zlepšit kvalitu vody a snížit úniky.

4. Zvýšit úsilí s cílem zlepšit flexibilitu elektrizační soustavy a modernizovat a rozšířit kapacitu sítě. Vyvinout a provádět strategii na podporu reakce na straně poptávky a zefektivnit plánování a povolování skladovacích zařízení a přípojek k síti. Zvýšit

snahy o zlepšení energetické náročnosti soukromých budov s cílem snížit účty za energii a náklady na energetické soustavy.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně